

HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ VIỆT NAM CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
ĐOÀN CHỦ TỊCH Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 2605/QĐ - ĐCT

Hà Nội, ngày 31 tháng 8 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH

Về việc ban hành Quy định Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp tham gia giải quyết các vụ việc để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em

ĐOÀN CHỦ TỊCH TRUNG ƯƠNG HỘI LHPN VIỆT NAM

Căn cứ Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam năm 2013;

Căn cứ Luật Phòng, chống bạo lực gia đình năm 2022;

Căn cứ Luật Bình đẳng giới năm 2006 và các văn bản pháp luật liên quan;

Căn cứ Điều lệ Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, khóa XIII, nhiệm kỳ 2022 - 2027;

Xét đề nghị của Ban Chính sách – Luật pháp,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này là Quy định và hướng dẫn Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp tham gia giải quyết các vụ việc để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký và thay thế Quyết định 1452/QĐ-ĐCT ngày 17/5/2018 của Đoàn Chủ tịch về hướng dẫn Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp tham gia giải quyết các vụ việc để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em.

Điều 3. Các Ban, đơn vị cơ quan Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam, Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp có trách nhiệm thi hành Quyết định này. /

Nơi nhận:

- Như điều 3;
- Thường trực ĐCT;
- Lưu: VT, CSLP (3).

TM. ĐOÀN CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH
BAN
CHẤP HÀNH
TRUNG ƯƠNG
Nguyễn Thị Minh Hương

QUY ĐỊNH VỀ QUY TRÌNH
Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp tham gia giải quyết các vụ việc
để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em
(Ban hành kèm theo Quyết định số 2605 /QĐ-ĐCT ngày 5/18/2023
của Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam)

PHẦN I
NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

1. Phạm vi điều chỉnh

Quy định về quy trình Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp tham gia giải quyết các vụ việc bạo lực, xâm hại, xúc phạm danh dự, nhân phẩm của phụ nữ, trẻ em để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ và trẻ em được áp dụng trong hệ thống Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam.

2. Đối tượng áp dụng

- Cơ quan chuyên trách Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp, người có thẩm quyền, trách nhiệm thuộc cơ quan Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp.

- Cán bộ Hội, hội viên, phụ nữ là nạn nhân của các vụ việc bị xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp có liên quan (gọi chung là công dân) có khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh với Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp.

3. Nguyên tắc tham gia giải quyết các vụ việc để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em trong hệ thống Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam

- Tuân thủ quy định của pháp luật và chức năng, nhiệm vụ của Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam.

- Tôn trọng sự thật khách quan, kịp thời nắm bắt thông tin, hạn chế mức thấp nhất các vụ việc xâm hại, bạo lực đối với phụ nữ, trẻ em được phát hiện mà tổ chức Hội không lên tiếng.

- Tôn trọng, tạo điều kiện thuận lợi cho công dân thực hiện quyền khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh, yêu cầu giải quyết các vụ việc theo quy định của pháp luật.

- Đảm bảo an toàn, bảo vệ quyền của phụ nữ và trẻ em là ưu tiên hàng đầu; không phân biệt đối xử; quan tâm đến nhóm dễ bị tổn thương; khuyến khích khả năng tự giải quyết vấn đề của nạn nhân, sự trợ giúp của cộng đồng, sự hợp tác của gia đình và trách nhiệm chính quyền, các ngành chức năng, các tổ chức đoàn thể ở cơ sở; đảm bảo quyền riêng tư và bảo mật thông tin.

PHẦN II

HƯỚNG DẪN QUY TRÌNH HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ CÁC CẤP THAM GIA GIẢI QUYẾT CÁC VỤ VIỆC

1. Quy trình tham gia giải quyết các vụ việc:

Gồm 05 bước sau:

Bước 1: Tiếp nhận, phân loại thông tin

Các cấp Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam tiếp nhận thông tin các vụ việc qua: Các phương tiện thông tin đại chúng; mạng xã hội; fanpage của Hội; báo cáo, thông tin thu nhận được từ sinh hoạt chi, tổ Hội; phản ánh của cán bộ, hội viên, phụ nữ, Nhân dân; tin báo tố giác tội phạm từ chính quyền và cơ quan công an.

Đối với nguồn thông tin về các vụ việc qua đơn thư khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh, yêu cầu giải quyết các vụ việc gửi đến các cấp Hội; công dân trực tiếp đến Phòng tiếp công dân thuộc cơ quan Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam, bộ phận tiếp công dân của các cấp Hội để khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh, yêu cầu giải quyết các vụ việc thì các cấp Hội giải quyết theo Hướng dẫn tiếp công dân và giải quyết đơn thư (*Ban hành kèm theo Quyết định số 7227/QĐ- ĐCT ngày 21/01/2022*).

Bước 2: Phân tích vụ việc

- Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp phân loại, xử lý bước đầu khi nhận được thông tin; xác định đúng nội dung, yêu cầu của vụ việc trên cơ sở thu thập, đối chiếu thông tin nhận được; phân loại vụ việc và phân công ban, đơn vị, cá nhân chịu trách nhiệm giải quyết; xác định cơ quan có thẩm quyền trực tiếp giải quyết vụ việc để tham gia phối hợp xử lý, giải quyết, giám sát theo quy định của pháp luật; tổng hợp tình hình và kịp thời báo cáo nội dung phản ánh kết quả giải quyết lên Hội cấp trên.

- Tùy từng tính chất vụ việc và tình hình thực tế, Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp có thể tham vấn ý kiến theo hình thức tư vấn chuyên gia hoặc tổ chức hội thảo ca, hội nghị lấy ý kiến. Sau khi tham vấn, các cấp Hội xác định hướng giải quyết vụ việc theo đúng quy định pháp luật và phù hợp với tính chất, nội dung, địa bàn, đối tượng liên quan.

- Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp phải xác định trách nhiệm của từng cấp Hội trong tham gia giải quyết vụ việc; trường hợp cần thiết, để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em. Hội Liên hiệp phụ nữ cấp trên chỉ đạo Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp xác minh thông tin vụ việc, tư vấn và có biện pháp hỗ trợ, can thiệp phù hợp.

Bước 3: Trao đổi, phối hợp với các cơ quan có thẩm quyền

- Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp phối hợp với các cơ quan có thẩm quyền cùng cấp trong giải quyết các vụ việc để kịp thời bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em.

- Các cấp Hội cử đại diện trao đổi, phối hợp với các cơ quan có thẩm quyền hoặc gửi văn bản đến cơ quan có thẩm quyền giải quyết (tùy tính chất vụ việc cụ thể). Nội dung làm việc, văn bản cần bám sát quy định pháp luật, thể hiện được quan điểm của Hội. Đồng thời, thường xuyên nắm tiến độ kết quả xử lý vụ việc từ các cơ quan có thẩm quyền để tiếp tục tư vấn, hỗ trợ nạn nhân (nếu cần), tham gia quá trình giải quyết các vụ việc, đại diện cho quyền, lợi ích hợp pháp của nạn nhân theo quy định của pháp luật hoặc đề xuất, kiến nghị.

- Đối với những vụ việc phức tạp, các cấp Hội chủ trì giám sát hoặc phối hợp với các cơ quan, tổ chức liên quan thành lập đoàn giám sát trực tiếp làm việc với các cơ quan chức năng đối chiếu các nội dung liên quan để tìm hiểu rõ các nội dung vụ việc, quá trình giải quyết vụ việc của các cơ quan có thẩm quyền để có kiến nghị xác đáng, kịp thời.

Bước 4: Phát ngôn, tư vấn, trợ giúp, hỗ trợ trong từng vụ việc

a) Phát ngôn, thể hiện chính kiến của Hội trên các phương tiện thông tin đại chúng

Trước những vụ việc xâm hại, xúc phạm đến danh dự, nhân phẩm của phụ nữ và trẻ em gây bức xúc trong dư luận, Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp cần phân công người đại diện, lựa chọn hình thức phù hợp, kịp thời lên tiếng trên các phương tiện thông tin đại chúng để bảo vệ quyền của phụ nữ, trẻ em theo đúng quy định của pháp luật. Lưu ý đến yếu tố bảo mật thông tin cá nhân; chỉ nên đưa thông tin thể hiện quan điểm của tổ chức Hội, không thông tin vụ việc theo hình thức đưa tin, trần thuật lại vụ việc.

** Đối với cấp Trung ương:*

Ban Tuyên giáo có trách nhiệm chủ trì, phối hợp tham mưu đề xuất người phát ngôn, nội dung, cách thức phát ngôn, lên tiếng trong từng vụ việc; cách thức, thời điểm, phạm vi lên tiếng (trực tiếp trả lời phỏng vấn các cơ quan báo chí, truyền hình hoặc gián tiếp gửi công văn tới các cơ quan báo chí thể hiện quan điểm, thái độ của tổ chức Hội).

Ban Tuyên giáo có trách nhiệm phối hợp với các cơ quan truyền thông của Hội (Báo Phụ nữ Việt Nam, Trang web Hội) định hướng và phối hợp với các tỉnh, thành, đơn vị... có Báo, trang Web, Tạp chí, Thông tin đăng tải thông tin thể hiện chính kiến, thái độ của Hội.

** Đối với các cấp Hội:*

Những vụ việc do các cơ quan báo chí phát hiện và yêu cầu được phỏng vấn Lãnh đạo Hội, Ban được giao nhiệm vụ phát ngôn, thể hiện chính kiến của Hội tại cấp đó chủ trì phối hợp với Ủy ban nhân dân, các ngành, đơn vị liên quan tìm hiểu, xác minh vụ việc, tham mưu nội dung trả lời chính xác và kịp thời.

b) Tư vấn, hỗ trợ cho nạn nhân, gia đình nạn nhân

Đối với vụ việc cần hỗ trợ tâm lý, các cấp Hội chủ động tiếp xúc với nạn nhân và gia đình nạn nhân; tùy từng trường hợp có thể gặp gỡ thông qua Hội Liên hiệp phụ nữ cơ sở hoặc người thân, bạn bè của nạn nhân; trước khi tiếp xúc, cần nghiên cứu các thông tin liên quan đến vụ việc, chuẩn bị các tình huống xảy ra khi gặp gỡ; trường hợp cần thiết có thể mời chuyên gia/bác sỹ tâm lý, luật sư đi cùng; động viên, chia sẻ, lắng nghe nạn nhân và người thân trong gia đình; phân công cán bộ Hội cấp dưới (đặc biệt là cán bộ Hội cơ sở) thường xuyên gặp gỡ, động viên.

Đối với vụ việc cần hỗ trợ về đời sống, các cấp Hội tìm hiểu kỹ về hoàn cảnh gia đình và nhu cầu của nạn nhân; ưu tiên những nhu cầu trước mắt và cấp thiết; tùy từng vụ việc để sử dụng cách thức hỗ trợ phù hợp: Hỗ trợ vật chất (tiền, nhu yếu phẩm, đồ dùng học tập...); hỗ trợ chăm sóc y tế, khám chữa bệnh; hỗ trợ nơi ở đảm bảo an toàn. Trường hợp cần thiết có thể làm thủ tục đưa về Ngôi nhà bình yên của Trung ương Hội hoặc các nhà tạm lánh, các cơ sở hỗ trợ nạn nhân của các địa phương, địa chỉ tin cậy tại cộng đồng. Nếu phụ nữ có trẻ đi cùng, cần quan tâm nơi ăn, học tập cho trẻ; dạy nghề, giới thiệu việc làm; hỗ trợ hòa nhập cộng đồng, tham gia các hoạt động cộng đồng; hỗ trợ, hướng dẫn kỹ năng sống.

c) Hỗ trợ pháp lý¹

Tùy từng tính chất vụ việc, các cấp Hội lựa chọn hình thức hỗ trợ pháp lý phù hợp với yêu cầu của đối tượng phụ nữ và trẻ em liên quan đến vụ việc và đảm bảo quy định của pháp luật.

Theo dõi, giám sát giải quyết các vụ việc của các cơ quan có thẩm quyền

- Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp phối hợp chặt chẽ với các cơ quan có thẩm quyền trong công tác tham gia giải quyết các vụ việc; theo dõi, giám sát việc giải quyết của các cơ quan, tổ chức liên quan đến vụ việc.

- Trường hợp sau khi Hội có công văn chuyên đơn, công văn kiến nghị gửi các cơ quan có thẩm quyền nhưng hết thời hạn giải quyết theo quy định của pháp

¹ Tư vấn pháp luật; Tham gia tố tụng bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ, trẻ em theo quy định của pháp luật; Yêu cầu Tòa án áp dụng biện pháp cấm tiếp xúc đối với vụ án dân sự giữa nạn nhân và người có hành vi bạo lực gia đình; Khởi kiện vụ án dân sự để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ và trẻ em với tư cách là nguyên đơn trong vụ án dân sự.

luật mà các cơ quan có thẩm quyền chưa trả lời thì Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp cần chủ động có các biện pháp để đôn đốc, kiến nghị các cơ quan đó hoặc cấp trên trực tiếp của cơ quan đó giải quyết.

- Lưu trữ hồ sơ vụ việc.

2. Trách nhiệm của Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp

2.1. Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam:

- Thường trực Đoàn Chủ tịch:

+ Lãnh đạo, chỉ đạo, giao trách nhiệm tham mưu giải quyết vụ việc cho Tổ giải quyết các vụ việc, điểm nóng về phụ nữ, trẻ em của cơ quan Trung ương Hội và các Ban, đơn vị chuyên môn theo hướng vụ việc thuộc trách nhiệm của Ban, đơn vị nào thì Ban, đơn vị đó theo sát quá trình và chịu trách nhiệm đến cùng trong giải quyết vụ việc.

+ Ban hành văn bản quy định về việc Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp tham gia giải quyết các vụ việc để bảo vệ quyền và lợi ích của phụ nữ, trẻ em; hướng dẫn, hỗ trợ Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp trong quá trình giải quyết vụ việc.

+ Lựa chọn một số vụ việc điển hình trực tiếp tham gia giải quyết để bảo vệ kịp thời quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ và trẻ em;

+ Tổ chức tập huấn cho cán bộ hội các cấp trong công tác phát hiện, lên tiếng, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ, trẻ em.

- Ban Chính sách - Luật pháp:

Đầu mối chủ trì, phân công cán bộ trực tiếp tiếp nhận thông tin các vụ việc đến cơ quan Trung ương Hội; tham mưu với Thường trực Đoàn Chủ tịch phân công ban, đơn vị đầu mối trực tiếp giải quyết vụ việc; chịu trách nhiệm đối với các vụ việc cần tư vấn, trợ giúp pháp lý, tham gia vào quá trình tố tụng (trong trường hợp cần thiết và theo quy định của pháp luật). Hỗ trợ, hướng dẫn, tư vấn cho Hội Liên hiệp phụ nữ các tỉnh/thành biện pháp lên tiếng kịp thời.

- Ban Tuyên giáo; Báo Phụ nữ Việt Nam; Văn phòng (Cổng thông tin điện tử):

Chịu trách nhiệm, chủ trì đối với các vụ việc cần phát ngôn, thể hiện quan điểm của Hội. Tăng cường theo dõi qua các kênh thông tin để phát hiện và kịp thời lên tiếng các vụ việc xâm hại đến quyền lợi của phụ nữ, trẻ em. Báo cáo tiến độ và kết quả giải quyết vụ việc về Ban Chính sách - Luật pháp để theo dõi, thống kê, tổng hợp.

- Ban Gia đình- Xã hội:

Chịu trách nhiệm, chủ trì đối với các vụ việc cần sự trợ giúp, hỗ trợ về vật chất, tâm lý, chăm sóc sức khỏe. Tăng cường theo dõi qua các kênh thông tin để phát hiện và kịp thời tham mưu lên tiếng các vụ việc xâm hại đến quyền lợi của phụ nữ, trẻ em. Báo cáo tiến độ và kết quả giải quyết vụ việc về Ban Chính sách - Luật pháp để theo dõi, thống kê, tổng hợp.

- *Ban Hỗ trợ Phụ nữ phát triển kinh tế:*

Phối hợp với các ban, đơn vị liên quan, Hội Liên hiệp phụ nữ các tỉnh/thành phố có giải pháp hỗ trợ sinh kế khắc phục khó khăn (nếu cần). Báo cáo tiến độ và kết quả giải quyết vụ việc về Ban Chính sách - Luật pháp để theo dõi, thống kê, tổng hợp.

- *Ban Quốc tế:* Phối hợp với các ban, đơn vị liên quan giải quyết các vụ việc liên quan đến bảo hộ công dân ở nước ngoài.

- *Các Ban, đơn vị chuyên môn khác:*

Chịu trách nhiệm tham mưu giải quyết vụ việc theo sự phân công của Thường trực Đoàn Chủ tịch theo đúng chức năng, nhiệm vụ, phù hợp với tính chất công việc. Báo cáo tiến độ và kết quả giải quyết vụ việc về Ban Chính sách - Luật pháp để theo dõi, thống kê, tổng hợp.

2.2. Đối với các tỉnh, thành, đơn vị trực thuộc:

- Tăng cường nâng cao kiến thức, kỹ năng phát hiện, lên tiếng, hỗ trợ kịp thời đối với các vụ việc liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ, trẻ em xảy ra tại địa phương... cho đội ngũ cán bộ Hội, nhất là cấp cơ sở. Khi phát hiện ra vụ việc phải kịp thời nắm tình hình và gửi báo cáo cập nhật thông tin đầy đủ về TW Hội... để có giải pháp hỗ trợ kịp thời.

- Phối hợp giữa Hội Liên hiệp phụ nữ các tỉnh, thành phố trong trường hợp vụ việc xảy ra tại nhiều địa phương: Trường hợp cần xác minh các tình tiết, sự kiện có liên quan đến vụ việc ở địa phương khác thì Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, thành phố đang hỗ trợ nạn nhân yêu cầu Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, thành phố nơi cần xác minh phối hợp thực hiện. Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, thành phố nhận được yêu cầu phải nhanh chóng, kịp thời thực hiện và trả lời cho bên yêu cầu.

- Thực hiện nghiêm trách nhiệm quy định tại Điều 52, Điều 53 Luật Phòng, chống bạo lực gia đình năm 2022.

- Thực hiện quyền khởi kiện vụ án dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 187 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ, trẻ em trong các trường hợp cụ thể, cần thiết.

- Phân công bố trí cán bộ có trình độ chuyên môn, năng lực, phẩm chất, trách nhiệm làm công tác tiếp nhận thông tin, tham mưu giải quyết vụ việc theo yêu cầu thực tế; tạo điều kiện cho cán bộ được bồi dưỡng kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ nhằm tham mưu hiệu quả. Hướng dẫn, tập huấn cho đội ngũ cán bộ cấp huyện, cơ sở.

- Tiếp tục duy trì, nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động mạng lưới chuyên gia, tư vấn pháp luật, tâm lý của địa phương.

- Tham mưu, đề xuất các giải pháp tư vấn, can thiệp, hỗ trợ về tinh thần, sinh kế bền vững, phù hợp với từng trường hợp cụ thể.

PHẦN III

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp có trách nhiệm tổ chức thực hiện Quy định này. Phân công lãnh đạo Hội và các ban/phòng, cán bộ theo dõi, thực hiện nhiệm vụ. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan có thẩm quyền trong quá trình tham gia giải quyết vụ việc. Thực hiện chế độ báo cáo 6 tháng và báo cáo năm về tình hình thực hiện với Hội Liên hiệp phụ nữ cấp trên trực tiếp theo quy định.

2. Ban Chính sách - Luật pháp cơ quan Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam giúp Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội theo dõi, kiểm tra việc thực hiện Quy định này. Theo dõi, thống kê, tổng hợp, lập báo cáo về tình hình giải quyết vụ việc hàng tháng, quý, năm và đột xuất khi có yêu cầu. Các Ban, đơn vị cơ quan TW Hội thực hiện theo chức năng, nhiệm vụ quy định tại hướng dẫn này.

3. Hội Liên hiệp phụ nữ các tỉnh, thành phố, đơn vị trực thuộc chịu trách nhiệm chính trong chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức Hội cơ sở các vấn đề mà Hội cơ sở tham gia giải quyết các vụ việc để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em gái xảy ra tại địa phương; báo cáo cấp ủy, chính quyền, phối hợp với các ngành chức năng giải quyết vụ việc; kịp thời báo cáo cho Hội Liên hiệp phụ nữ cấp trên về tiến trình vụ việc và sự tham gia của Hội Liên hiệp phụ nữ địa phương.

4. Quy định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Thường trực Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam sẽ xem xét, sửa đổi, bổ sung Quy định khi có những kiến nghị phù hợp, đảm bảo đúng quy định pháp luật và yêu cầu thực tiễn./.